

1. Alkohol i Norge
2. Regjeringens alkoholstrateg
3. Folkehelseperspektivet i Alkoholpolitisk handlingsplan

Alkohol i Norge

- Liberal drikkekultur. Kraftig økning i alkoholforbruket fra 1995 til 2010, spesielt blant kvinner, studenter og eldre.

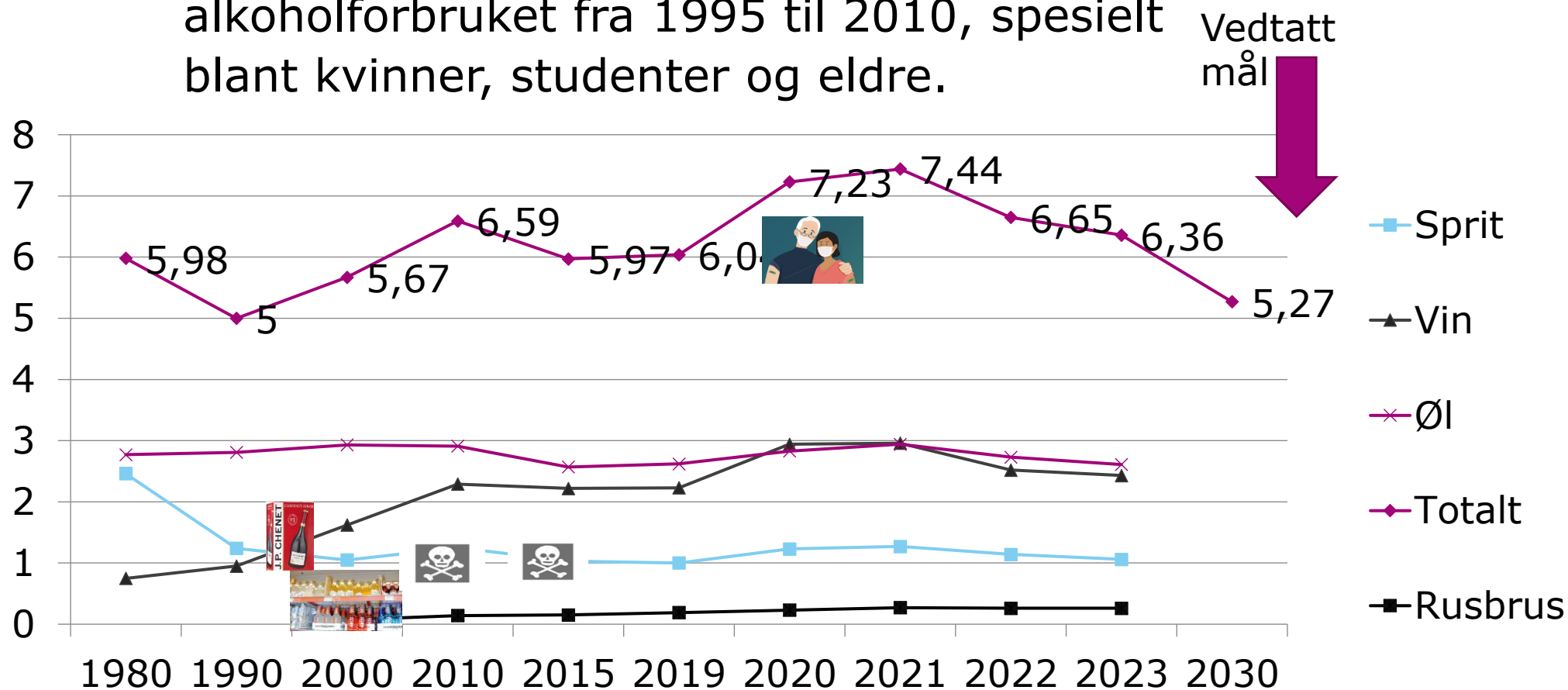

Figure A3.3.6. Annual frequency of beer drinking (mean of number beer drinking days for beer consumers)

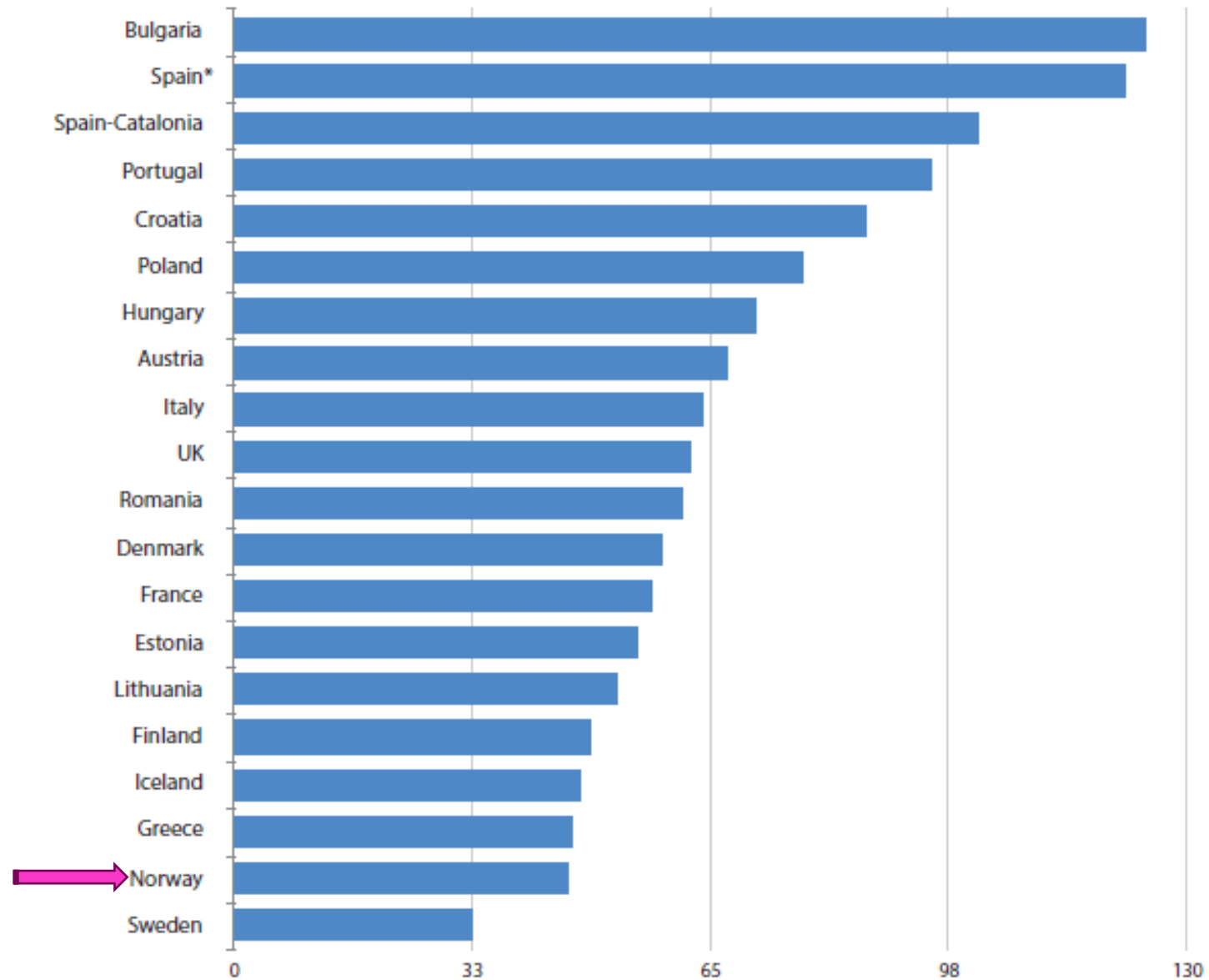

Figure A3.3.9. Mean quantity of beer in terms of pure alcohol consumed usually on a beer drinking day (centilitres)

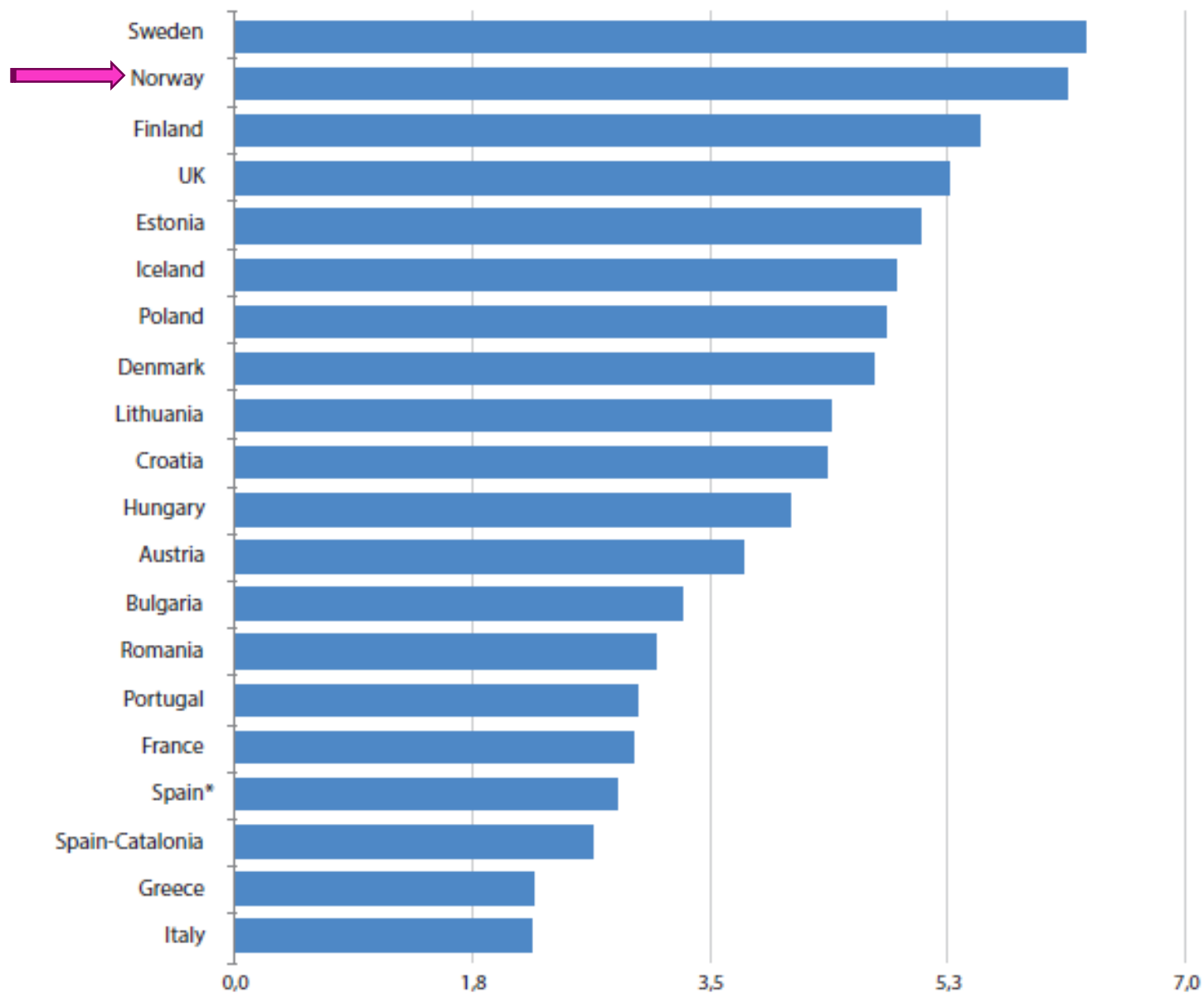

Figure A3.3.8. Annual frequency of spirits drinking (mean of number spirits drinking days for spirits consumers)

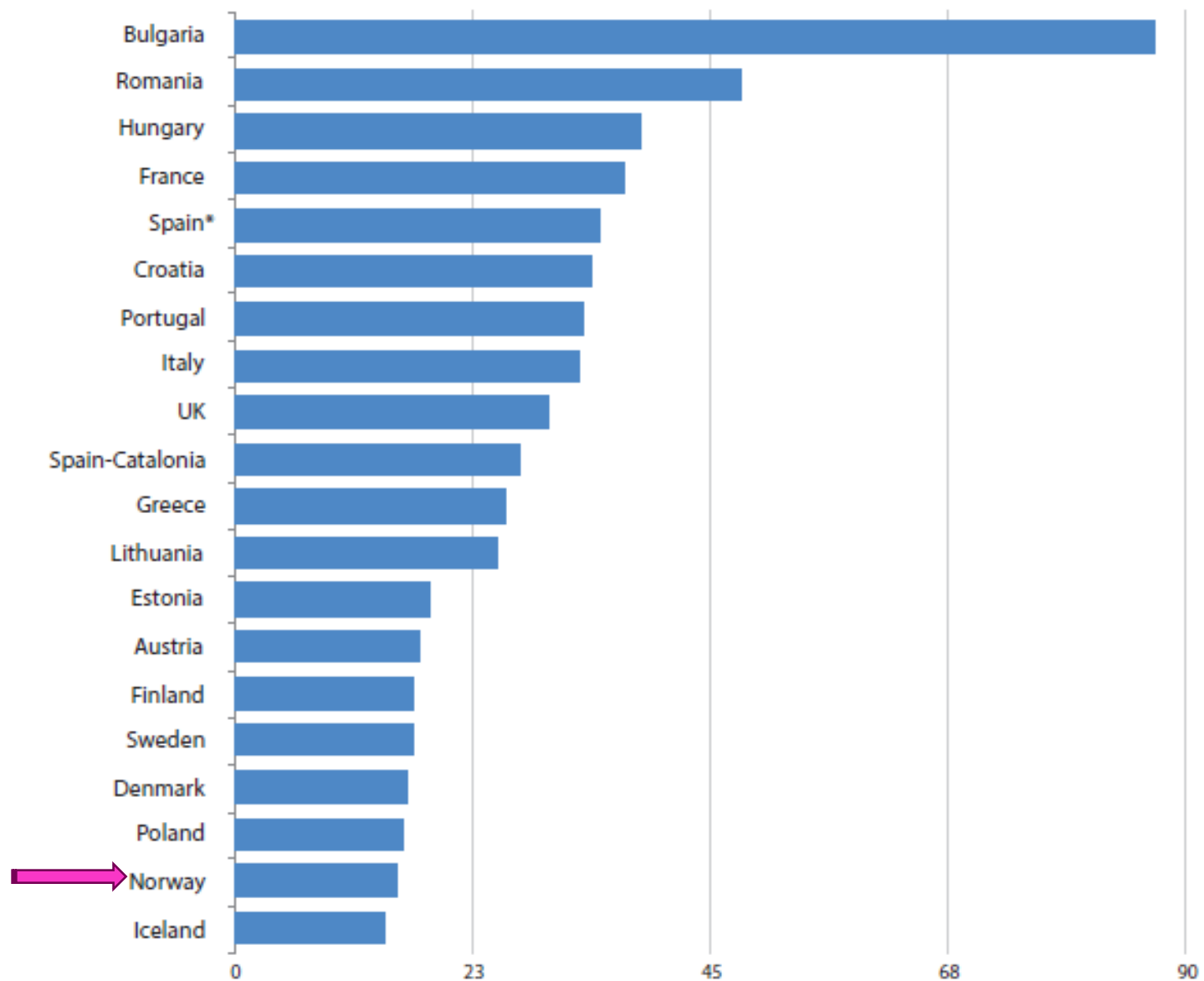

Figure A3.3.11. Mean quantity of spirits in terms of pure alcohol consumed usually on a spirits drinking day (centilitres)

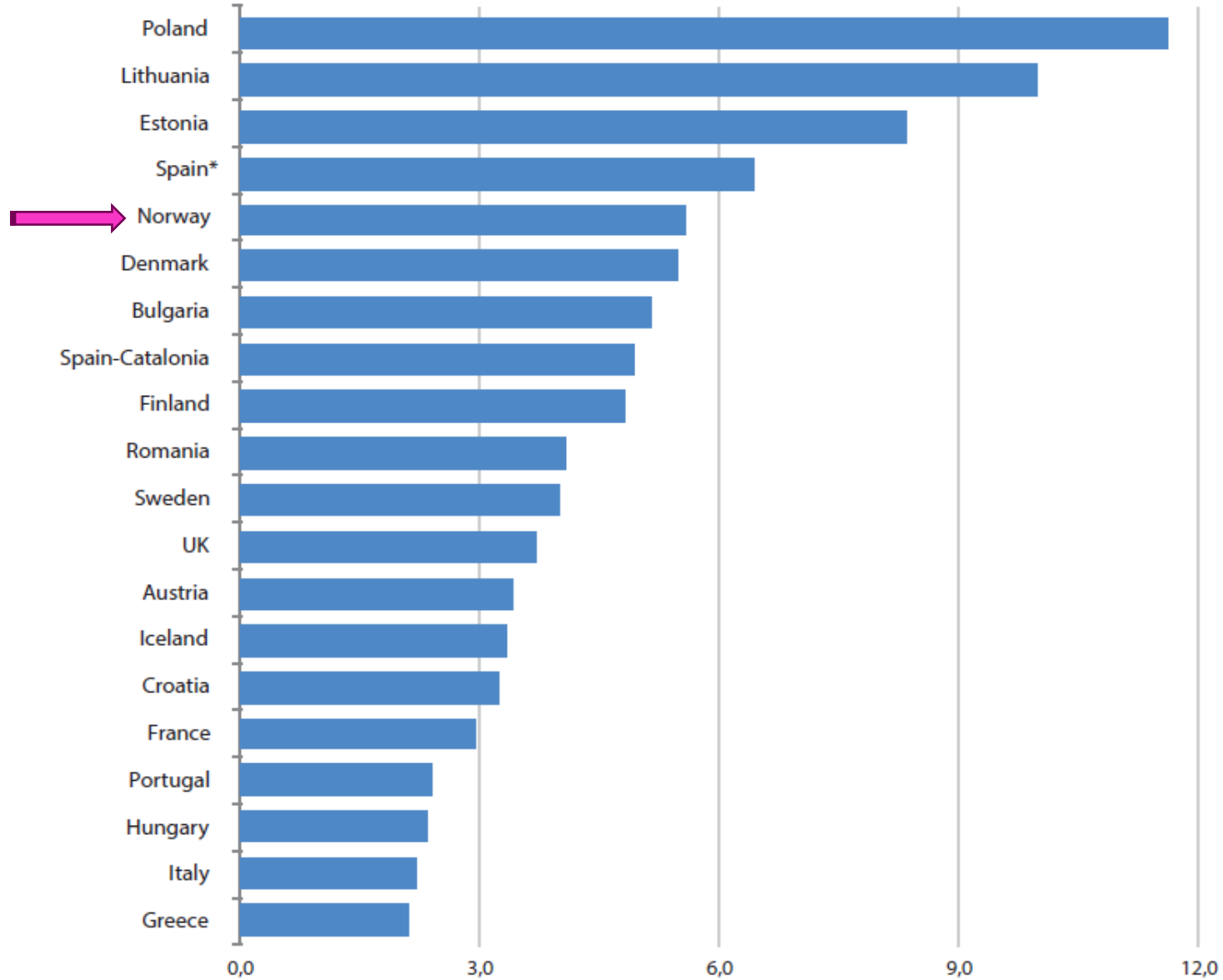

Figure A3.3.7. Annual frequency of wine drinking (mean of number wine drinking days for wine consumers)

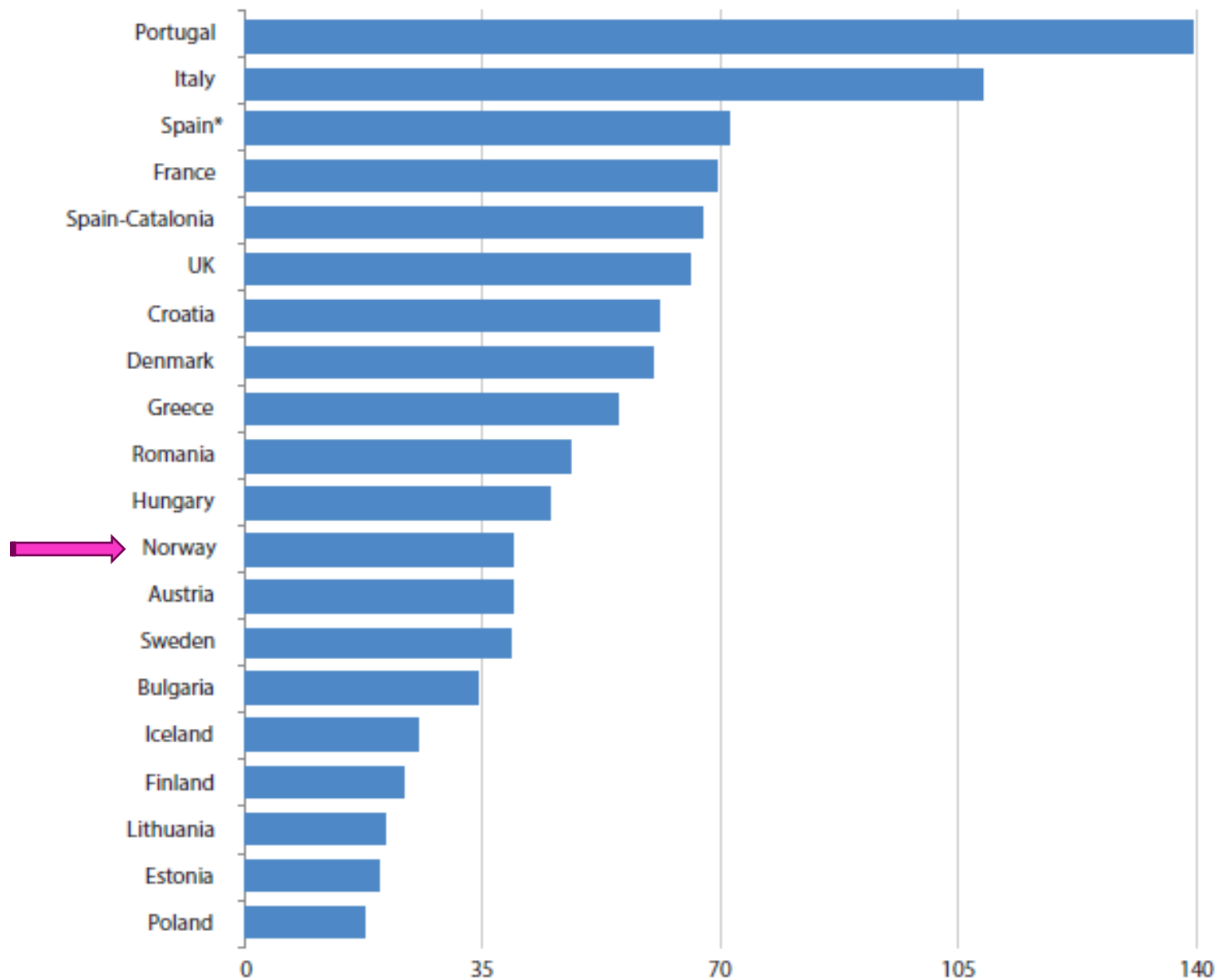

Figure A3.3.10. Mean quantity of wine in terms of pure alcohol consumed usually on a wine drinking day (centilitres)

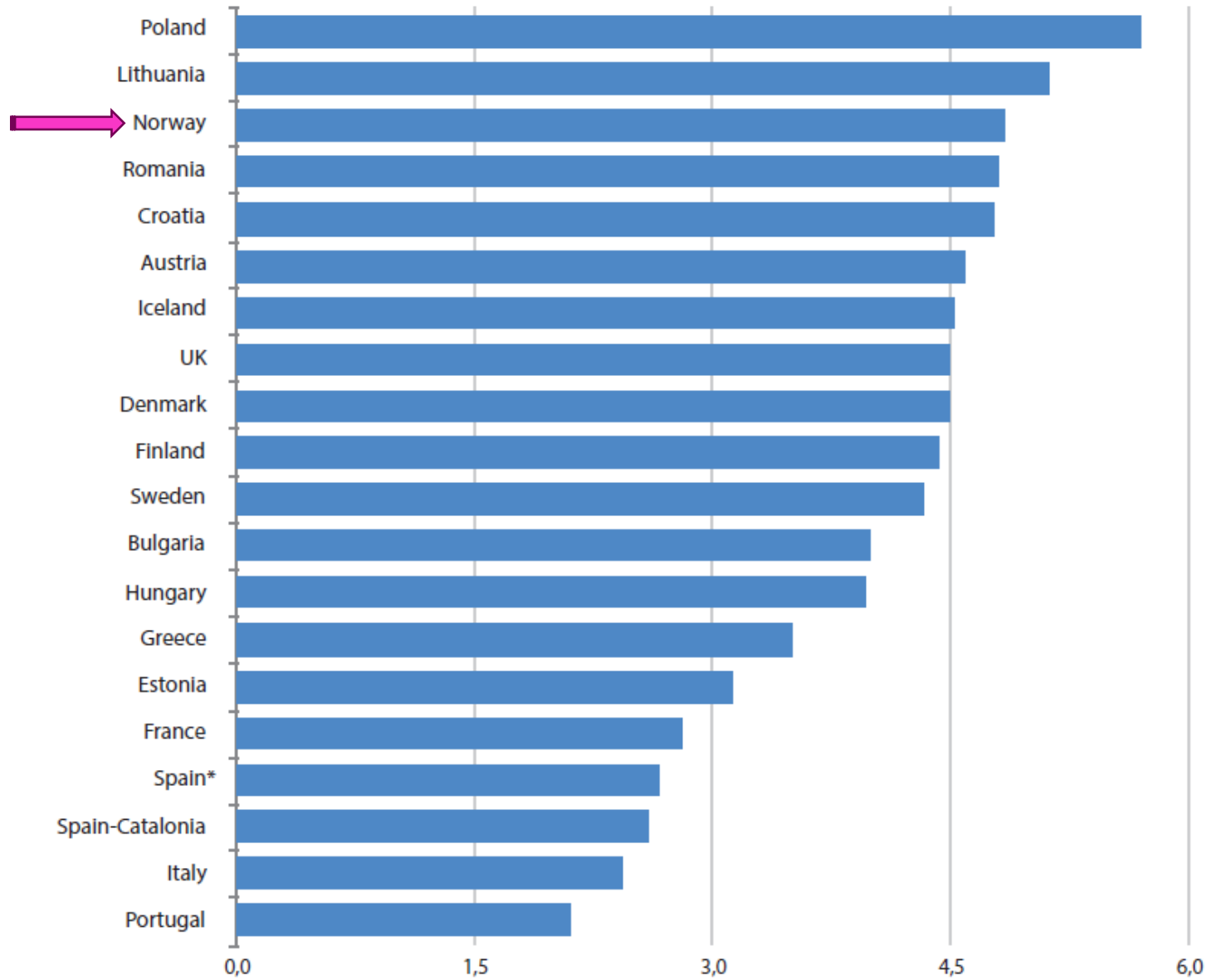
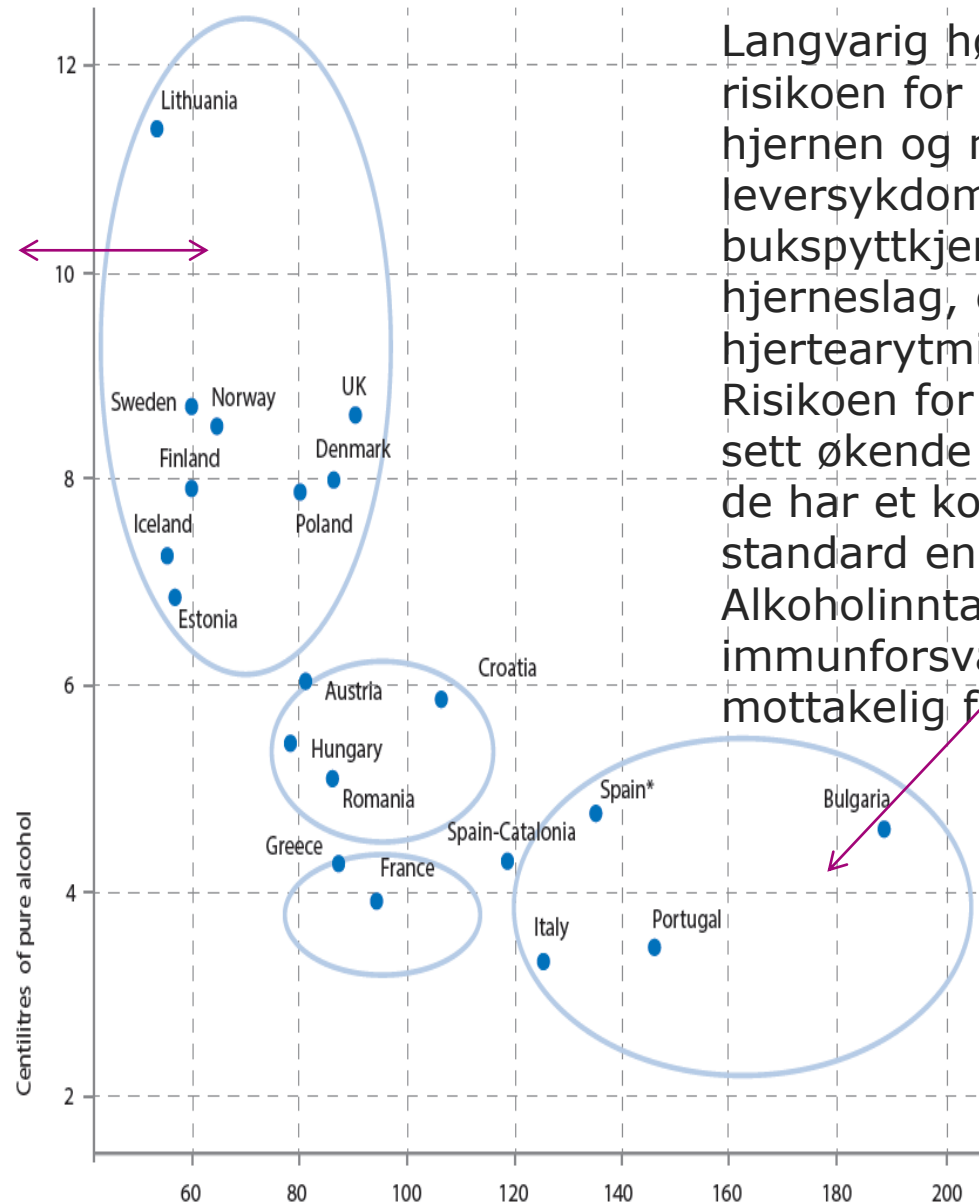

Figure A3.3.21. Consumption per drinking day in centilitres of pure alcohol against frequency of drinking in number of days in the past 12 months for alcohol consumers

Personer som drikker mye og ofte vil være mer utsatt for ulykker av forskjellige slag og vil oftere være innblandet i voldsepisoder.

I nærmere 80 % av registrerte voldssaker i Norge er en eller begge parter påvirket av alkohol

Langvarig høyt alkoholforbruk øker risikoen for utvikling av sykdommer i hjernen og nervesystemet, leversykdommer, betennelse i bukspyttkjertelen, høyt blodtrykk, hjerneslag, enkelte former for kreft, samt hjertearytmier. Risikoen for disse sykdommene er stort sett økende hos personer som oppgir at de har et konsum som tilsvarer 2 – 3 standard enheter per dag eller mer. Alkoholinntak kan også hemme immunforsvaret slik at man blir mer mottakelig for infeksjoner.

13 milliarder
i sykefravær og
reduert
produktivitet

77 milliarder
i tapt helse og
livskvalitet

4 milliarder
til ressursbruk i
andre sektorer

7 milliarder
til kostnader i
helse- og
omsorgstjenesten

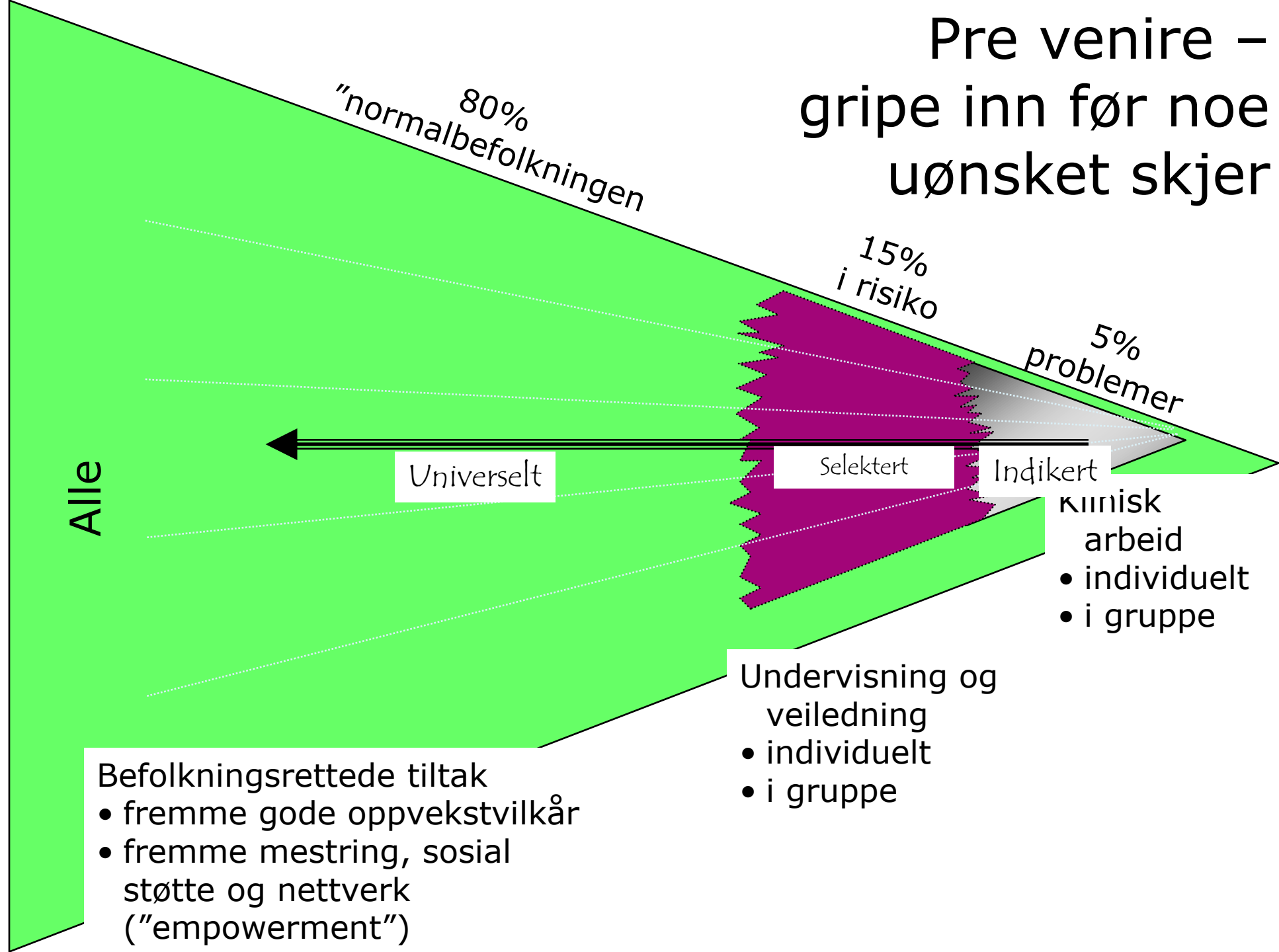
Nasjonal alkoholstrategi – redusere alkoholforbruket med 20% innen 2030 (målt fra 2010)

- Videreføre hovedlinjene i alkoholpolitikken
- Understøtte alkoholforebygging i kommunene
- Forsterke tidlig innsats mot skadelig alkoholbruk
- Fremme alkoholfrie arenaer i samarbeid med frivilligheten, idretten, skolen og arbeidslivets parter
- Styrke kunnskapen og kompetansen om alkohol
- Prioritere forskning på sykdomsutvikling og skader knyttet til alkohol.

*En reduksjon av
skadelig alkoholforbruk
i befolkningen bygger på
de to hovedpilarene
folkehelse og solidaritet.
Dette krever både
befolkningsstrategier
og høyrisikostrategier.*

Pre venire – gripe inn før noe uønsket skjer

Forebyggingsparadokset

- Halvparten av alkoholrelaterte sosiale og akutte skader er forårsaket av 1/3 av befolkningen som **drikker moderat**
- mens 2/3 av alkoholrelaterte helseskader er forårsaket av **10% storkonsumenter**

Tre strategier

1. Redusere det jevne forbruket – litt på alle
 - Generell informasjon
2. Redusere noe mer blant risiko- og storbrukere
 - Samtale med utsatte - AUDIT
 - For eksempel: alle leger har en samtale med pasienter hvor alkohol potensielt forårsaker eller forverrer risiko for sykdom og hvor alkohol forverrer potensialet for restituering.
 - Og NAV til de som har individuell oppfølging
 - Helsestasjonen og helsepersonell som møter eldre.
 - Temamøter
3. Sørge for at ingen arenaer for bruk av alkohol øker eller at nye arenaer for konsum oppstår.

Noen aktuelle tema

- Eldre
- Studenter
- De unge
 - Utsette debut
 - Forebygge omfattende drikke
 - Forebygge bruk av illegale rusmidler
- Festivaler
- Åpningstider

Alkoholpolitisk handlingsplan og Retningslinjer for salg- og skjenkebevillinger

Plikt til å utarbeide alkoholpolitisk plan - § 1-7d

- Sikre **helhetlig** behandling av alkohol(rusmiddel)politiske spørsmål.
- Premiss for retningslinjer for salgs- og skjenkepolitikken
- Forutsetning for forenklet saksbehandling

Lovgivers intensjon

- Helhetlig rusmiddelpolitisk strategi
- «å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære»
- Redusere alkoholkonsumet med 20% innen 2030 (Folkehelsemeldinga 2023)
- Se konsum, skadevirkninger, forebygging og behandling i en sammenheng

God nok alkoholpolitisk handlingsplan

Retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger. Ingen mål.	Retningslinjer med overordnede målsettinger. Ingen lokale mål.	Alkoholpolitisk plan med lokale utfordringer. Ingen handlingsplan	Alkoholpolitisk plan med lokale utfordringer og mål. Handlingsplan
	Kan inneholde fakta knyttet til nasjonale tall og strategier.	Belyser status og nasjonale og lokale utfordringer. Begrenset til alkohol.	Belyser utfordringsbildet relatert til bruk av rusmidler, forklarer og analyserer.
	Kan ha generelle målsettinger knyttet til nasjonale mål.	Nasjonale og lokale målsettinger knyttet til nasjonale og lokale mål	Målsetting, tiltak, evaluering og begrunnede videreførte/ nye tiltak. Inkluderer oftest narkotika
Ingen begrunnelser, ingen handlingsplan. Viser ikke til andre kilder.	Ingen begrunnelser, ingen handlingsplan. Viser ikke til andre planer.	Ingen begrunnelser som viser forholdet mellom utfordring og handling. Ingen andre kilder	Alt i egen plan, eller viser til andre kilder (vedlegg) og med en kort redegjørelse. Gjerne en rusmiddelpolitisk handlingsplan.
Retningslinjer, gjerne avgrenset til info på nettside om søknad om bevilling	Eksplisitte vedtatte retningslinjer.	Retningslinjene i seg selv er handlingsplanen, men er ingen alkoholpolitisk handlingsplan.	Planen er, uavhengig av hva den heter, en fullverdig alkoholpolitisk handlingsplan.

God nok alkoholpolitisk handlingsplan

Retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger. Ingen mål.	Retningslinjer med overordnede målsettinger. Ingen lokale mål.	Alkoholpolitisk plan med lokale utfordringer. Ingen handlingsplan	Alkoholpolitisk plan med lokale utfordringer og mål. Handlingsplan Rusmiddelpolitisk plan SLT Handlingsplan
Leirfjord, Risør, Sigdal, Sola, Stange, Stor-Elvdal, Time, Ullensaker, Vadsø, Ørsta, Åseral.		Fredrikstad, Sarpsborg,	Aurskog-Høland, Bærum, Bømlø, Etne, Evje og Hornnes, Færder, Gjesdal, Gloppen, Hjelmeland, Holmestrand, Karmøy, Kvam, Lier, Lindesnes, Melhus, Rødøy, Sandnes, Stavanger, Stranda, Time, Vadsø, Vindafjord, Ålesund

Systematisk arbeid med ansvarlig alkoholhåndtering

MÅL

Trygt og hyggelig uteliv

Unngå overskjenking og skjenking av mindreårige

Redusere rusrelatert vold

Bedre og mer effektiv kontroll

Mer lik praksis i kommunene

Rettferdig og forutsigbart

Virkemidler

Samarbeid kommune, politi og næring

Bedre kontroller og samordnede kontroller (Politi, kommune, skatt, arbeid, brann)

Bekymringsamtaler

Policy arbeid, dialogmøter

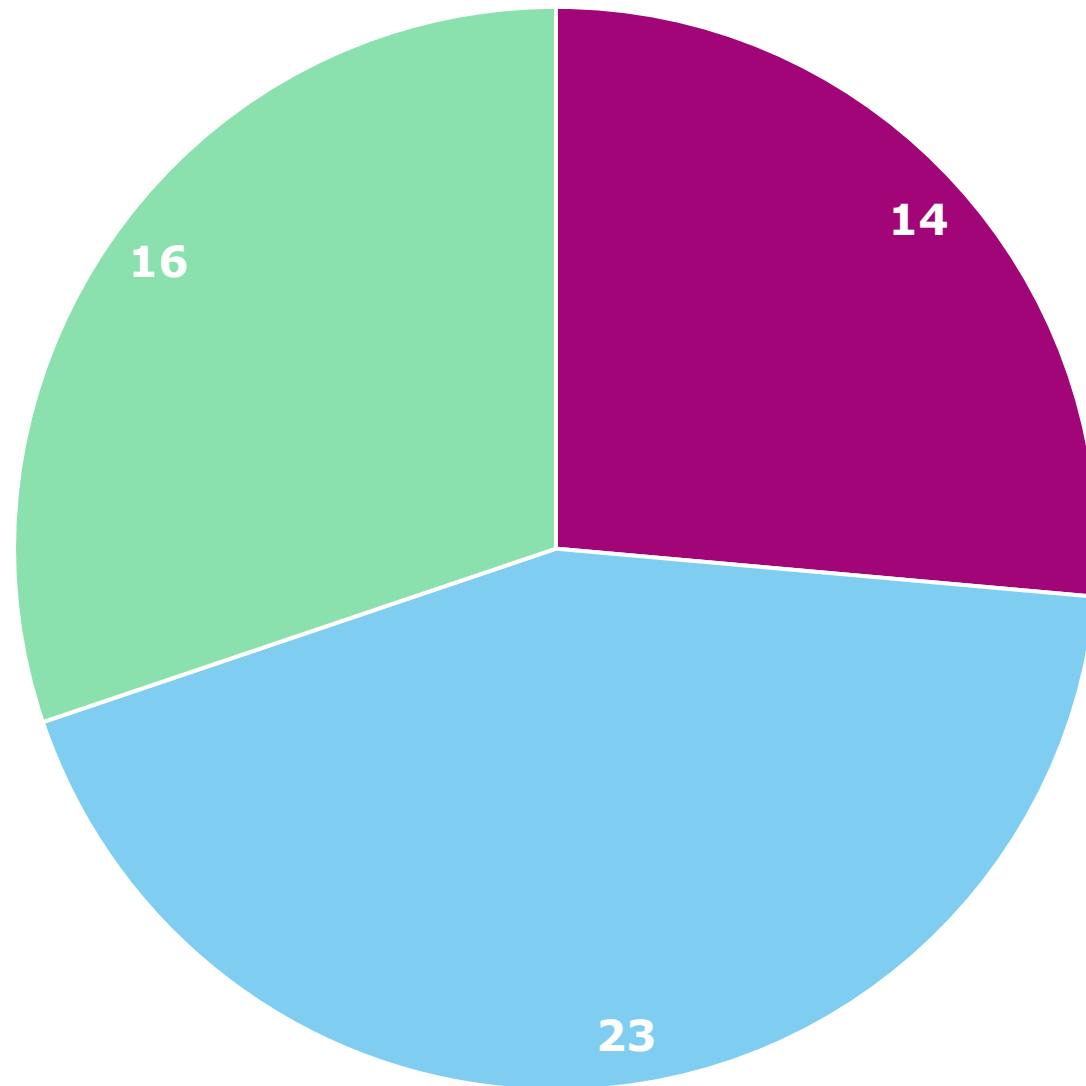
Opplæring Ansvarlig vertskap, e-læring, temamøter, nettverksarbeid

Kursets verdi: Evaluering av «MAKS» kontroll

Sammenligning mellom kommuner som blant annet krever kurs av alle som skjenker, med sammenlignbare kommuner og en restgruppe av små kommuner.

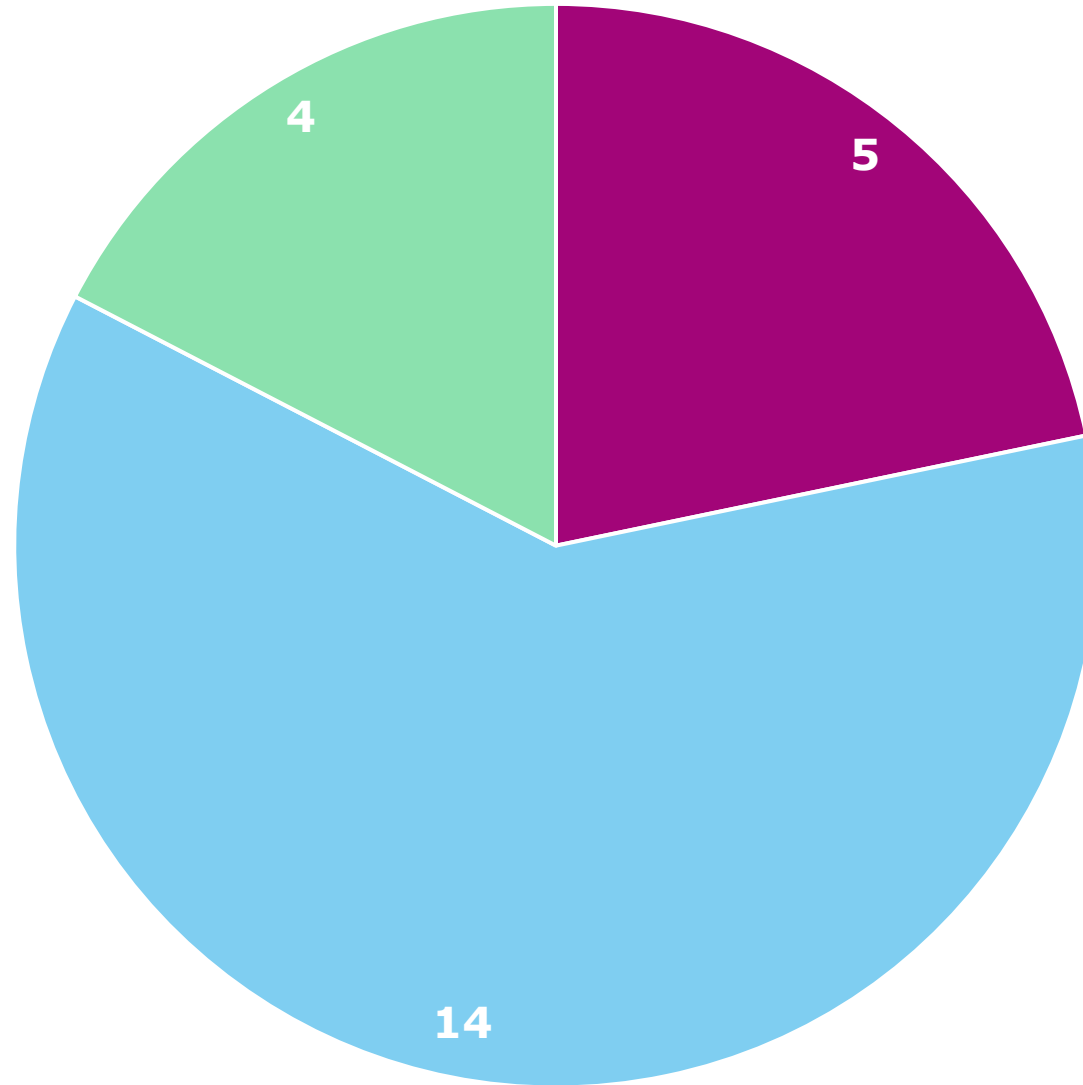
Åpenbart
påvirket

■ MAKS ■ Andre ■ Små

Skjenket til
åpenbart
påvirket

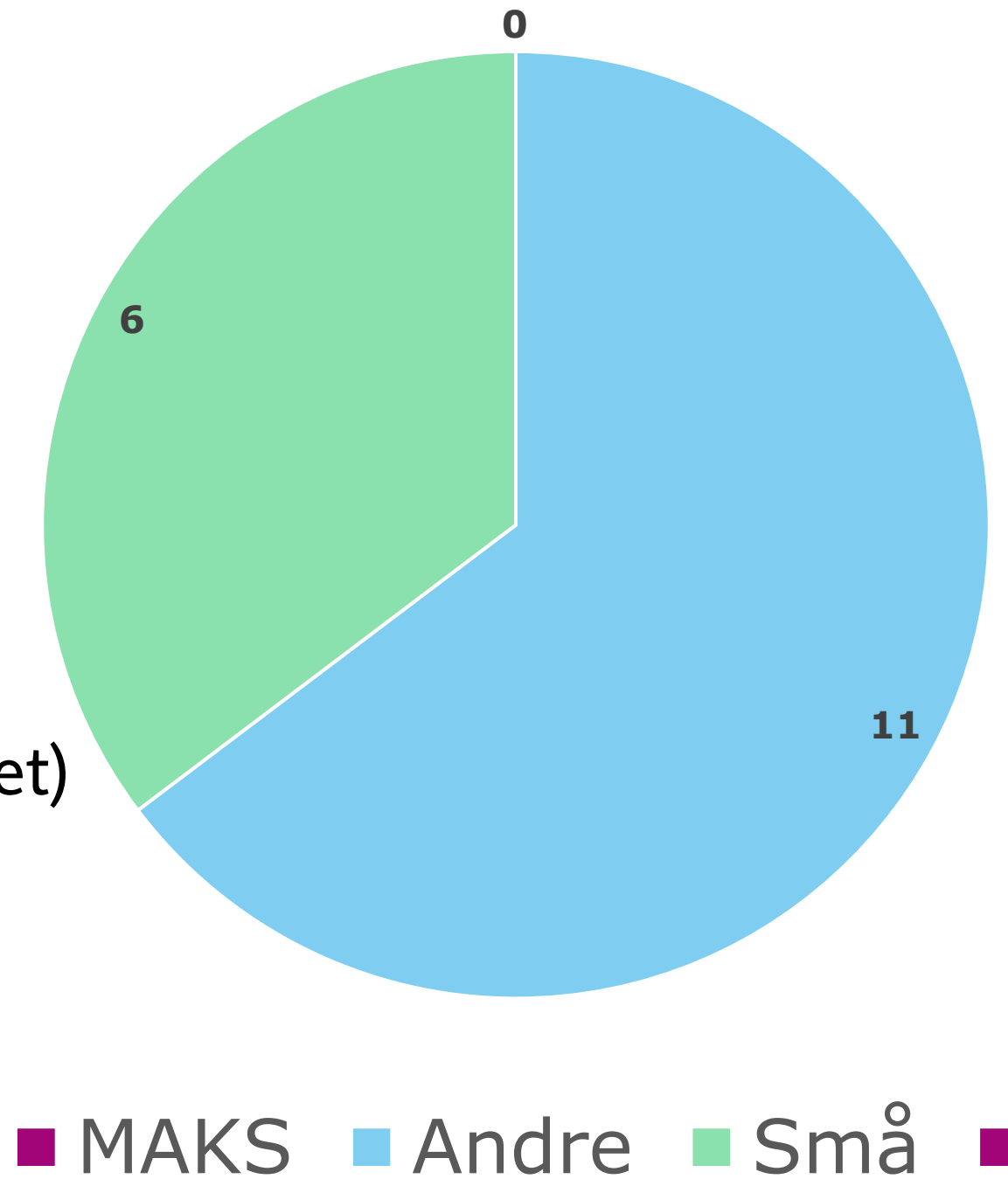

■ MAKS ■ Andre ■ Små

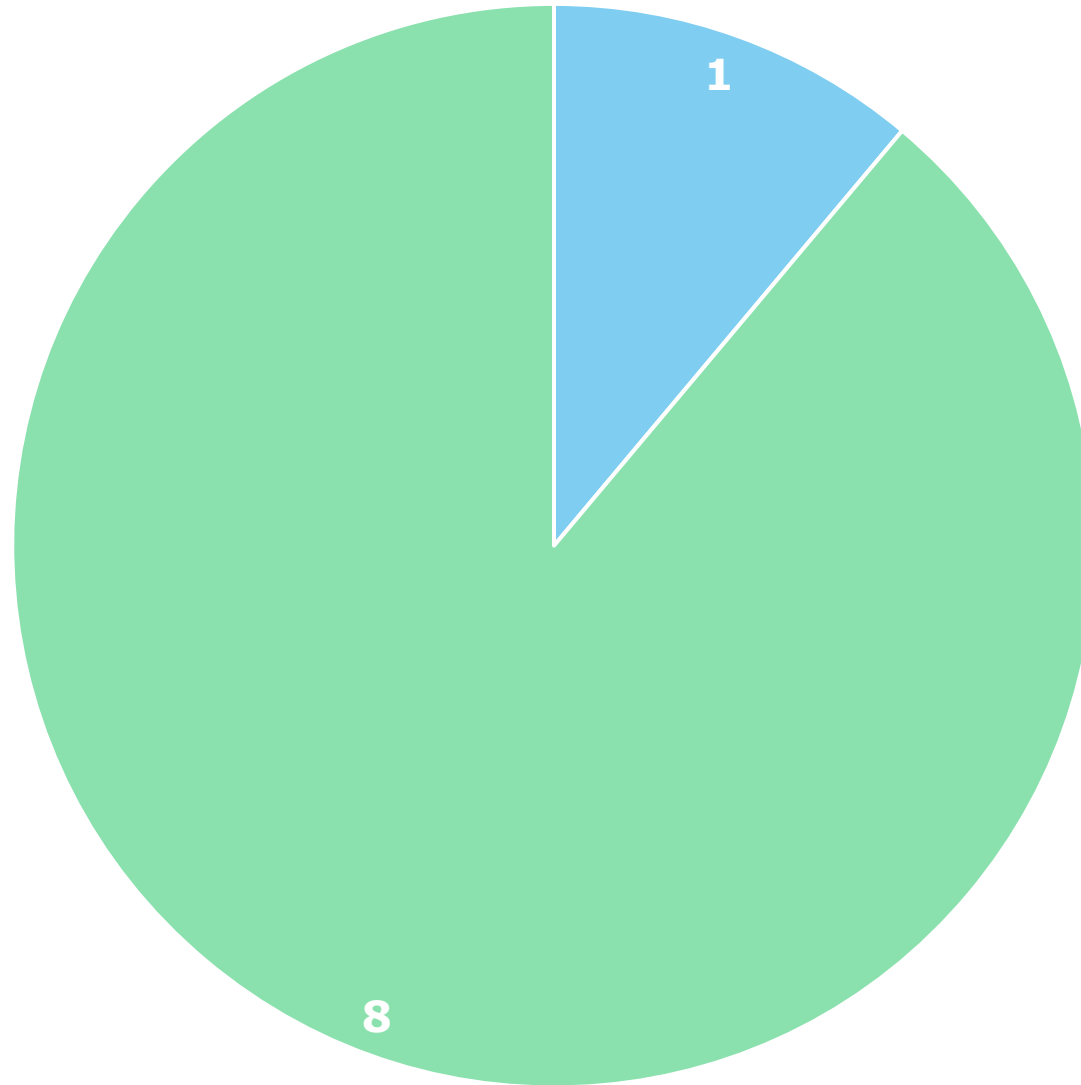
Åpenbart
helt
dritings

(Kraftig påvirket)

Skjenket
til
mindreårig

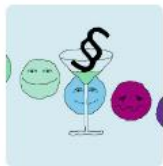

■ MAKS ■ Andre ■ Små ■

Ansvarlig vertskap

handler om å bidra til et trygt og hyggelig uteliv ved ikke å skjenke mindreårige eller åpenbart påvirkede gjester. Ansvarlig vertskap e-læring vil gi deg kunnskap om regelverk og situasjonshåndtering som kan være nyttig for deg når du skal jobbe i utelivsbransjen.

Kurs i ansvarlig vertskap

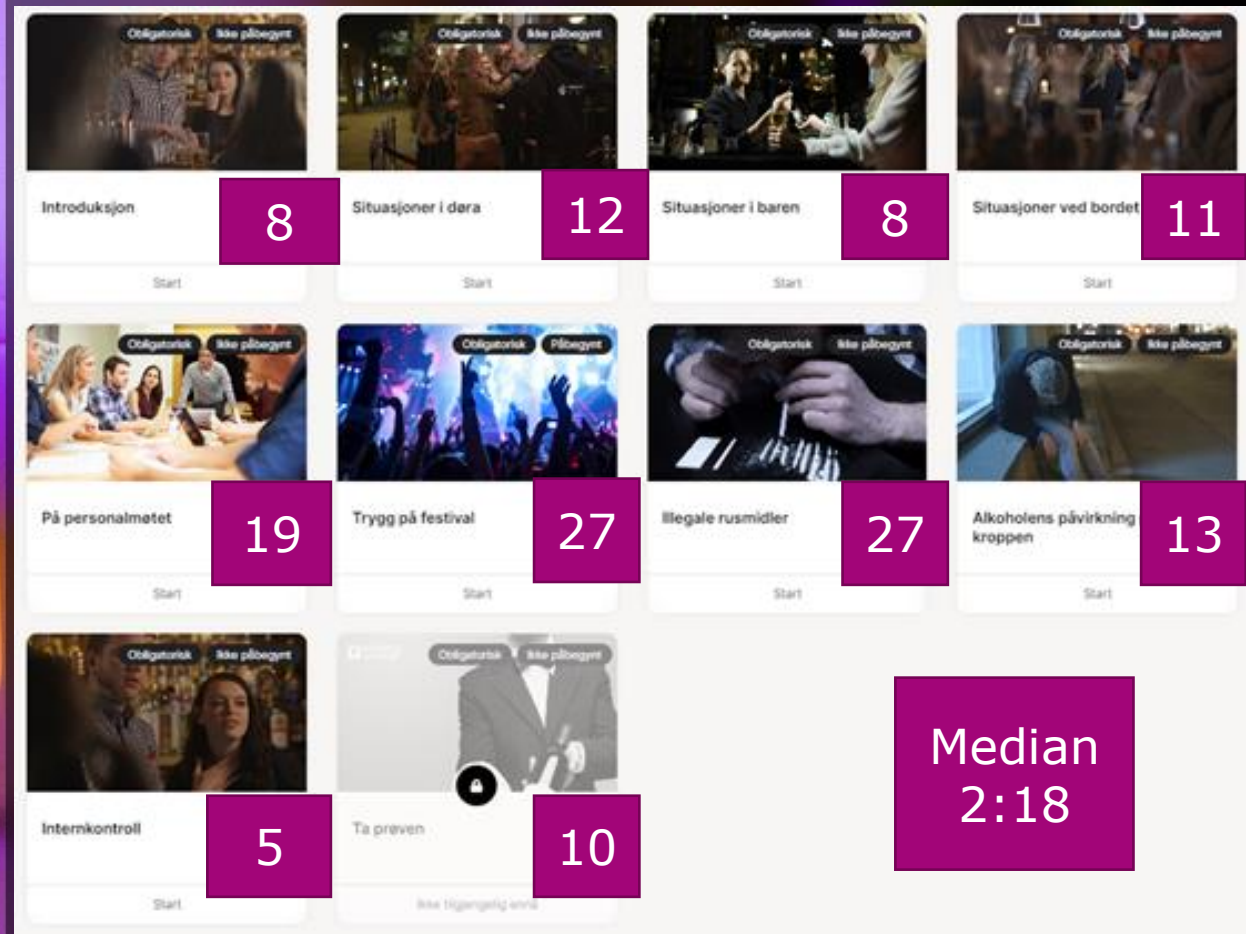
200kr
/pr. bruker

- Kurset er tilgjengelig i 5 år.
- Kursbevis etter bestått prøve finner du under kursbevis når du er logget på.
- Skriv ut kursbeviset og bruk det i din CV.

Registrer deg

Benytt AVE-kode

Benytt tilgangskode

«Når vi veileder i MÅKS kommuner
forstår de ansatte hva vi prater om»